

Zoek of maak een anti-pest protocol van de school. Als het er al is, bespreek het dan met de leerlingen en met de vakdocenten. Voldoet het protocol? Kent iedereen het? Kunnen we er meer mee?

Overleg met de vakdocent Nederlands over boeken en spreekbeurten. Op de site http://www.leesplein.nl/JB_plein.php?hm=4&sm=2&leefcat=12+&forward=2&id=14 vind je boeken voor leeftijd 12+ over pesten. Bespreek ook met vakdocenten de studiekearten Pesten en Cyberpesten.

Laat de leerlingen de extra opdracht Emoticon maken. Probeer de leukste uitkomsten op de site van de school te plaatsen. Losse blaadjes uitdelen en de emoticons met slogans ophangen in de school is ook leuk.

Laat de leerlingen een editie van de schoolkrant maken over Cyberpesten.

Bekijk de film Ben X uit 2007 (93 min).

Hoofdstuk 5 • Cyberpesten

Vaardigheid: Omgaan met online pesten

Leerdoelen: De leerling kan:

- aangeven hoe vaak hij online is;
- uitleggen wat cyberpesten is;
- zich inleven in iemand die gepest wordt;
- verwoorden wat hij kan doen tegen cyberpesten.

Overzicht les 1

Tumult materiaal:

- Dossier: opdracht 1, 2
- Filmpje: Project P (3.14 min)
- Filmpje: Dader of slachtoffer (0.37 min.)
- Lesbrieft: Check je profiel
- Studiekeart: Cyberpesten
- Studiekeart: Pesten

Verder nodig:

- ☐ Kopieën van de studiekeart Cyberpesten
- ☐ Kopieën van de studiekeart Pesten
- ☐ Stokjes (2 per II)
- ☐ Beamer/digibord met internet (gewenst)

Overzicht les 2

Tumult materiaal:

- Dossier: opdracht 3, 4
- Filmpje: Pest-app (1.21 min)
- Studiekeart: Opkomen voor jezelf

Verder nodig:

- ☐ Kopieën van de studiekeart Opkomen voor jezelf
- ☐ Beamer/digibord met internet (gewenst)

Extra

Tumult materiaal:

- Digiles: De zaak: Cyberpesten
- Lesbrieft: Privacyproof

Lesvoorbereiding les 1

kop

+/- 10 minuten

Filmpje: Project P

Bekijk het filmpje. Kijkvragen:

- Heb je gehoord van dit tv-programma?
- Wat vind je ervan dat op ze op deze manier het pesten in beeld brengen? Wat is bijvoorbeeld een voordeel/nadeel hiervan?
- Wat vind je ervan dat ze op deze manier het pesten proberen te stoppen?
- Begrijp je waarom sommige delen niet uitgezonden mochten worden?
- Kun je een andere oplossing bedenken om pesten aan te pakken?

Informatie: Project P is een programma van RTL dat in 2014 op televisie kwam. Er werden met een verborgen camera beelden opgenomen van pesterijen op scholen. Sommige delen mochten later niet uitgezonden worden omdat de privacy van de leerlingen in het geding zou zijn.

Verduidelijk de leerdoelen van deze les en lees de tekst aan het begin van het hoofdstuk.

romp

+/- 30 minuten

Opdracht 1. Online

Bespreek: Hoeveel is er van jou online te vinden? Google op het digibord een aantal leerlingen uit de klas. Welke resultaten levert het op? Van wie kun je de profielen (bijv. op Twitter, Instagram of Facebook) bekijken? Wie heeft zijn profielen afgeschermd? Waarom?

TIP!

Doe de lesbrief Check je profiel. Deze sluit goed aan bij opdracht 1.

Studiekaart: (Cyber)pesten

Deel de studiekaart Pesten en de studiekaart Cyberpesten uit en bespreek de verschillen. Bespreek het onderscheid plagen/pesten en de verschillende rollen. Grijp terug op de les uit het vorige jaar over pesten (Sociaal-emotionele vaardigheden 1 havo/vwo).

Opdracht 2. Cyberpesten of niet?

Start klassikaal door de verschillende voorbeelden van cyberpesten onderaan de opdracht voor te lezen. Als de leerlingen het inderdaad cyberpesten vinden, gaan ze staan. Als ze dit geen cyberpesten vinden blijven ze zitten. Laat de leerlingen daarna hun voorbeelden noemen van cyberpesten en bespreek (eventueel in twee kolommen op het bord) wat de verschillen en overeenkomsten zijn tussen pesten en cyberpesten.

staart

+/- 10 minuten

Filmpje: Dader of slachtoffer

Bespreek:

- Vind jij dat ouders moeten meekijken met hun kinderen? Waarom wel/ niet?
- Is cyberpesten gemakkelijker dan gewoon pesten?

Huiswerk

Bedenk een voorbeeld van (cyber)pesten of een stelling waar je met de klas over kunt discussiëren. De volgende les is er een discussie over verschillende voorbeelden en stellingen die de leerlingen inbrengen.

tumult
maak je
samen

Lesvoorbereiding les 2

kop +/- 10 minuten

Filmpje: Pest-app

Laat het filmpje zien en bespreek na:

- Kennen jullie dit soort apps? Zo ja, laat ze aan jou uitleggen wat het is.
- Kunnen jullie voorbeelden geven van vervelende situaties met deze apps?
- Is dit erger dan 'gewoon pesten'? Waarom wel/niet?
- Vind je het terecht dat deze school de pest-app heeft verboden? Waarom wel/niet?

Introductie

Welke voorbeelden van cyberpesten hebben de leerlingen bedacht? Inventariseer door een mindmap te maken. Schrijf ook de stellingen op het bord.

romp +/- 30 minuten

Opdracht 3. Echt gebeurd!

Laat de leerlingen zich goed inleven in hun rol: geef ze een minuut de tijd om in stilte na te denken over hoe zij in hun rol in dit verhaal staan. Wat zouden ze hiervan vinden? Wat zouden ze tegen wie willen zeggen? Laat het verschillende keren voor de klas uitspelen door verschillende leerlingen.

Opdracht 3. Doe er wat tegen!

Laat de leerlingen in groepjes opdracht 4 maken. Leg in de bespreking het accent op persoonlijke ervaringen en handelingen.

Discussie

Discussieer over een aantal stellingen. Bijv. Cyberpesten is erger dan pesten. Of: Het is terecht dat jongeren die dreigementen via internet verspreiden worden opgepakt (zie: <http://nos.nl/artikel/224589-jongen-13-opgepakt-om-dreigtweet.html>). Of gebruik één van de stellingen van de leerlingen.

Mogelijke discussievorm: geef de leerlingen allemaal twee stokjes. Start de discussie. Als een leerling een argument in wil brengen, levert hij een stokje in. Dit betekent dat de leerlingen maar twee argumenten mogen geven: zo worden ze gedwongen om goed over hun inbreng na te denken.

staart +/- 10 minuten

Studiekaart: Opkomen voor jezelf

Deel de studiekaart Opkomen voor jezelf uit. Deze studiekaart is een voorbereiding op de vaardigheid assertiviteit/zelfvertrouwen van de volgende les.

tumult
maak je
samen